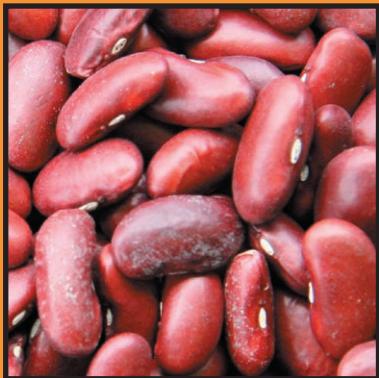

Årsmelding 2005

FIAN Noreg

- for retten til å brødfø seg sjølv

Men den politiske kunst var ikke død

Med en verden full av linser gir Oslokunstner Astrid Solgaard sitt bidrag for bekjempelse av sult og en mer rettferdig fordeling av jord.

**BJØRN EGIL HALVORSEN
(TEKST OG FOTO)**

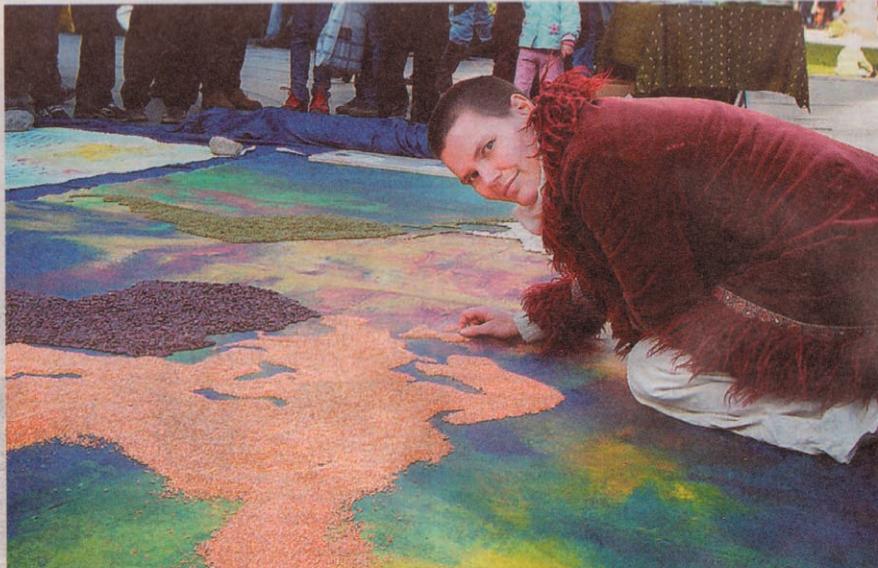
– Dette er næringsrik og billig basiskost. Og det er nok til alle, konstaterer Astrid Solgaard, og strør en håndfull oransje linser utover et ti kvadratmeter stort lerret. Under linsene skimtes et skarpt og uttrykksfullt ansikt. Det er Solgaards representasjon av et fotografi av en filippinsk småbond. Flere av hans slektninger er drept som følge av småbondens ønske om mer jord til å brødfø seg og sine. Selv er han forfulgt av myndighetene.

GJØR VERDEN MINDRE

I løpet av få minutter omformer Solgaard haugen med linser til Storbritannia til høyre for filipinerenes venstre øre, og kompletterer verdenskartet som er dagens desiderte blikkfang på plassen foran Stortinget.

Her har et par dusin tilfeldig forbipasserende stoppet opp for å bivåne Solgaards live-kunst.

– Uff, sukker en av de frammette, bøyer hodet, og klemmer håndflatene mot hverandre i ansiktshøyde. Kunstneren gir

Astrid Solgaard ønsker via kunsten å hjelpe sultrammede og jordløse til et bedre liv. I går utførte hun live-kunst sammen med organisasjonen FIAN i Oslo sentrum.

åpenbart verden mindre denne lørdagen.

I går skrev Dagsavisen om den direkte politiske kunstens degenerasjon.

Men Solgaard er et bevis på at brodden og det kunstneriske engasjement fortsatt lever i beste velgående.

– Jeg synes faktisk at kunsten begynner å bli mer politisert igjen, selv om vi ikke ser så mye av det i Norge foreløpig. Verden blir mer politisert, der-

for blir kunsten mer politisert, sier Solgaard.

Sammen med organisasjonen FIAN (FoodFirst Information and Action Network) ønsker Solgaard å rette oppmerksomheten mot urettferdig fordeling, og for retten til mat og til å brødfø seg selv.

FIAN er en verdensomspennende organisasjon som legger press på myndigheter, internasjonale organisasjoner eller multinasjonale selskaper når

retten til mat brytes.

Gårsdagens kampanje i Oslo sentrum var spesielt rettet mot sultrammede i India. FIAN anklager myndighetene i landet for å neglisjere at svært mange lider som følge av mangel på mat.

LANGSOMT ARBEID

– Det burde være selvfolgelig at alle har mat. Og det burde være mulig å lage rettssystemer som sørger for at alle har nok å

Dagsavisen i går.

FIAN

■ FoodFirst Information and Action Network – verdensomspennende organisasjon som kjemper for retten til mat og til å brødfø seg selv

■ På forespørsel fra lokale organisasjoner legger FIAN press på myndigheter, internasjonale organisasjoner eller multinasjonale selskaper når retten til mat brytes.

■ Gårsdagens kampanje var knyttet opp mot Verdens menneskerettighetsdag 10. desember. Da reiser FIAN-Norge til India for å delta i en offisiell høring om sultproblematikken i landet. Organisasjonen mener myndighetene neglisjerer omfanget.

spise, mener Solgaard, som selv har jobbet for Kirkens Nødhjelp og SAIH. Hun forklarer sitt kunstneriske engasjement for FIAN slik:

– Jeg liker den måten organisasjonen jobber på, og hvordan de tenker bistand. Samtidig passet denne måten å jobbe med maleri og verdenskart på veldig godt til FIAN. Jeg brukte fire timer hver gang jeg gjør dette, sier hun, og danderer linsene. Og arbeidet med menneskerettigheter og mat er et langt somt arbeid, sier Solgaard.

Faksimile fra Dagsavisen 16. oktober 2005.
FIAN vart lagt merke til framføre Stortinget.

INNHOLD

TAKK	3
INNLEIING	4
Brot på retten til mat i India	6
FIAN SINE ARBEIDSFELT	6
Eigedomsretten og fattigdomskamp	6
Noreg bryt retten til mat	7
Internasjonal kampanje for landbruksreform	8
Internasjonal klagemekanisme	8
Mattryggelik for pastoralistar	8
VERKTØY FOR MENNESKERETTAR	9
Brevaksjonar	9
Lokalgrupper	9
Internasjonalt påverknadsarbeid	11
Informasjonsarbeid	11
Media	12
Seminar og konferansar	12
FIAN Filmklubb	13
Friviljuge på kontoret	13
Samarbeid i nettverk	13
ØKONOMISKE NØKKELTAL	14
KVA ER FIAN?	15

TAKK

FIAN Noreg vil retta ein takk til Norad for økonomisk stønad til prosjekt- og informasjonsarbeid. Takk også til Kirkens Nødhjelp, Mellomkyrkjeleg Råd og Tørrlandskoordineringsgruppa for samarbeid og økonomisk stønad til utarbeiding av rapportar og til Forum for Utvikling og Miljø og til Utanriksdepartementet for reisestønad til ulike konferansar.

Ein varm takk går til dei mange aktive medlemene og støttespelarane våre, både for arbeidsinnsats og gåver. FIAN takkar serleg for dei mange uvurderlege gåvene me fekk i samband med at den kjende Slett Ulandsgjelda-aktivisten Erik Blytt døydde i 2005. Våre tankar går til familien hans.

FIAN Noreg takkar også FIAN Uttar Pradesh i India for eit godt og frukbart samarbeid for retten til mat i Uttar Pradesh, og ikkje minst takkar me det internasjonale sekretariatet og styret i FIAN International for godt samarbeid i året som gjekk.

Trond Sæbø Skarpeteig
leiar FIAN Noreg

FIAN Noreg / FIAN Norway
FoodFirst Information and Action Network
c/o IKF
Grensen 9a , N-0159 OSLO

Telefon +47 23 01 03 28 / +47 901 38 264
www.fian.no
post@fian.no
NO 982465990
Konto: 0530.30.01443

Årsmeldinga er formgjeven av Klaus Stafto og godkjent av styret i FIAN Noreg 28. februar 2006.

INNLEIING

Det er snart 20 år sidan FIAN International vart skipa, og 18 år sidan FIAN Noreg kom til verda. 2005 var eit år med konsolidering for FIAN Noreg, både når det gjeld økonomi- og prosjektstyring og politisk påverknadsarbeid. Dette var det tredje året i samarbeidsprosjektet med FIAN Uttar Pradesh der me følgjer opp ei rekke ulike menneskeretsbrot.

Det har samstundes vore det mest hektiske året i FIAN Noregs historie. Mellom dei viktigaste hendingane i 2005 er utarbeidinga av rapporten *The Right to Adequate Food and the Compliance of Norway with its Extraterritorial Obligations* i samarbeid med Mellomkyrkjeleg Råd om Noregs utanomterritorielle menneskerettsplikter. FIAN presenterte rapporten i Genève i april for Menneskerettskomiteen som overvakar statars plikter i høve konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettar.

Fleire av sakene me har arbeidd med i *Uttar Pradesh* gjennom tre år, har fått positive løysingar. Barn i Uttar Pradesh får endeleg skulematen dei har krav på i indiske offentlege skular. Dette er eit stort gjennombrot som har ført til at fleire barn no går på skule. I Bahraich har familiar no fått rasjoneringskort slik at dei kan kjøpa basismat til subsidiert pris. Dette er eit første steg for å sikra dei retten til mat. Me jobbar framleis med at dei også skal få tilgang til jord etter at jorda deira er erodert bort.

Ei tredje sak er i nabodelstaten Uttarakhand, der ein landsby vart sletta med jorda i 1993 og innbyggjarane tvangsflytta. Ein lokal godseiger har støle til seg jorda og har sidan då brukt ho til eige formål. Den omstridde jorda er no oreigna av delstaten og me jobbar for at dei opphavlege eigarane skal få jorda tilbake slik dei har kjempa for i 13 år.

I Chitrakoot er det litt rørsle til fordel for dei fattige i ein av dei fem landsbyane der me jobbar for tilgang til jord. Her har nokon av innbyggjarane no fått registrert jorda som si.

I september vart *Høgnivåkommisjonen for styrking av bruks- og eigedomsrettar for fattige* presentert på FNs Generalforsamling. Kommisjonen har blitt kritisert for å vera ein ovanifrå-og-ned-prosess der dei fattige ikkje er tatt med på råd. FIAN ser det som positivt at det blir meir fokus på eigedomsrett, men har kritisert det neoliberalistiske grunnlaget for kommisjonen.

FIAN har i over 10 år arbeidd for å få ein *internasjonal*

klagmekanisme for brot på økonomiske, sosiale og kulturelle rettar. På ny er dette eit aktuelt emne i FN, og FIAN har oppfordra norske styresmakter om å arbeida aktivt for å få på plass ein avtale. Noreg spelar dverre ei passiv rolle internasjonalt.

Vår og haust har FIAN hatt ein kampanje om svolt, retten til mat og tusenårs måla – med døme frå India som er det landet med flest folk som svelt i heile verda. Om lag 1000 menneske har skrive under to brevaksjonar om svolt i India, og gleda var stor over denne støtta då FIAN Noreg kunne visa fram dette til 1500 menneske i Uttar Pradesh i desember.

På Verdas menneskerettsdag den 10. desember deltok FIAN på ei offentleg høyring i Lucknow, Uttar Pradesh i India. Heile 1 500 menneske deltok, og her blei årsakene til svolt sett på dagsorden. Høyringa fekk god medieomtale, og var eit viktig steg for å få indiske styresmakter til å innrømma at menneske svelt i landet.

Informasjonsarbeidet vårt er omfattande, og inkluderer både magasinet *Sulten på rettferdigheit*, medlemsbladet *Mat & Rett*, heimesidene, norsk utgåve av videoen *Mor Ganga hører du oss gråte*, kunststand med målaren Astrid Solgaard og ulike föredrag, studie- og debattmøte. Me har stått på stands og samla inn underskrifter fra Tromsø i nord til Kristiansand i sør.

FIAN hadde 200 medlemer og 5 aktive lokalgrupper i 2005. Lokalgruppene har følgt opp konkrete menneskeretsbrot i India, gjennom brevskriving til indiske styresmakter og gjennom informasjonsarbeid i Noreg. Representantar frå den eine lokalgruppa, FIAN Terra, overrekte personleg om lag 1000 underskrivne postkort med krav om landbruksreform i Chitrakoot-distriketet i Uttar Pradesh. I tillegg har FIAN aktive arbeidsgrupper som tar seg av påverknadsarbeid og informasjonsarbeid. Kontoret har hausten 2005 vore styrka med friviljug innsats frå Elvira Kowohl, Emilie Jay, Bhagwant Singh, Stine Olsson, Lovise Krogstad og Marina Lujan.

FIAN Noreg sitt årsmøte i 2005 fann stad 3. mars i Oslo. Årsmøtet valde følgjande styre:

Trond Sæbø Skarpeteig (leiar), Lillian Eriksen, Siri Damman, Thore Anton Bredeveien, Jostein Øde, og Trine Ervik (styremedlemer). Veslemøy Ask, Stine Bergman Olsson og Klaus Stafto vart valde

som varafolk. Etter årsmøtet trakk Trine Ervik ser fra styret, og Veslemøy Ask vart fast styremedlem. Styret har hatt 10 møte i arbeidsåret.

Dagleg leiar i FIAN er Kristin Kjærret. Valnemnd har vore Cecilie Haare og Gunvald Steen. Revisor for FIAN var Vardens revisjonskontor, men styret innleidde eit samarbeid med ein ny revisor mot slutten av året.

28. februar 2006

FIAN slepp nok ein postkortkampanje...

FIAN SINE ARBEIDSFELT

Brot på retten til mat i India

I India bur det mange fattige menneske. Sjølve landet er ikkje fattig. Det er nok ressursar i India til å få bukt med fattigdomsproblema - men det manglar politisk vilje. Svolt er i stor grad eit hysj-tema i India og mange lever uvitande om den store nauda som finn stad sjølv i nabologatet sitt.

FIAN Noreg og FIAN Uttar Pradesh (UP) samarbeider nært om fleire saker der retten til mat er broten. Våre kollegaer i India gjer ein veldig god jobb som me i FIAN Noreg lærer mykje av.

Samarbeidet vårt med FIAN UP tar utgangspunkt i fleire identifiserte menneskerettsbrot i delstaten. Sakene er valde ut for å setja fokus på feil og manglar ved indisk politikk når det gjeld tilgang til jord, minimumsinntekter, arbeid for funksjonshemma og velferdsprogram. Desse feila og manglane har store konsekvensar, for mange i Uttar Pradesh svelt.

FIAN står offer for slike menneskerettsbrot gjennom å halda styresmaktene ansvarlege for uretten.

FIAN Uttar Pradesh har innpass mellom politikarar og byråkratar, slik at sakene blir gjort kjende ovanfor styresmaktene. FIAN har også god gjennomslagskraft i media, slik at dei kan utøve politisk press. I fleire av sakene me arbeider med har det skjedd positive endringar.

Opplysningsarbeid er viktig for å få til strukturell endring i eit land med meir enn nok mat til alle. FIAN Uttar Pradesh hadde difor eit kurs i desember for tilsette i andre friviljuge organisasjonar om retten til mat. Astrid Solgaard og Kristin Kjærset deltok som ressurspersonar på kurset, og lærde mykje om menneskerettsarbeid i India.

Dei konkrete menneskerettsbrota me arbeider med kan du lesa meir om på side 9 om lokalgruppene sitt arbeid.

I desember reiste ein delegasjon på fire personar frå FIAN Noreg til India og Uttar Pradesh. Hovudpunktet på reisa var ei offentleg høyring på menneskerettsdagen den 10. desember i Lucknow.

Heile 1 500 menneske deltok på det offentlege møtet. Her vart årsakene til svolt sett på dagsorden. På møtet deltok landbruksministeren i UP, ein parlamentsmedlem frå nasjonalforsamlinga i India, og leiaren av sosialkomiteen samt dommarar og

advokatar. Me hørde vitnesbyrd frå representantar for fattige som har mista jorda si til elva Ghaghra i Bahraich, Chikan Kari-kvinner (broderi), veverar, rikshaw-køyrarar (sykkeldrosje) og andre. I salen sat 127 blinde for å høyre saka si bli omtala.

FIAN Noreg vart invitert til denne høyringa av FIAN Uttar Pradesh, og fordi delegasjonen frå Noreg skulle koma valde fleire ministrar å møta opp. Dette vart kjent i media, og den offentlege høyringa vart kjent på landsplan og fekk mykje å seia for svakare grupper i heile landet. At internasjonale organisasjonar kan leggja press på styresmakter er heilt tydeleg. Møtet fikk brei pressedeckning i Uttar Pradesh. Ni aviser og 3 tv-kanalar (ein nasjonal), dekte den offentlege høyringa.

Utviklingsminister Erik Solheim var invitert på høyringa, men hadde ikkje høve til å vera med. Han understrekar ovanfor FIAN at slike høyringar "er viktig[e] for å sette fokus på årsakene til sult, som er en av de største utfordringene for verdens fattige".

Delegasjonen besøkte også Uttaranchal der me lærde om dei lokale maktilhøva og den standhaftige kampen fattige i 13 år har ført for å få tilbake den stolne jorda si. Dei har fått medhald i krav sitt frå indisk högsterett. Lokale styresmakter eksproprierte jorda våren 2005, men har enno ikkje gjeve ho tilbake til dei rettmessige eigarane. Me hadde møte med dei som krev retten sin, med ombodsmannen og politikarar på lokalt og delstatsnivå. I etterkant av besøket vårt har fleire møte funne stad.

Eigedomsretten og fattigdomskamp

FN sin tusenårs mål er eitt av mange forsøk innan FN på å auka innsatsen for å redusera fattigdom.

13. september 2005 vart *Hognivåkommisjonen for styrking av bruks- og eigedomssrettar for fattige* presentert på FNs Generalforsamling. Den norske regjeringa er ein av initiativtakarane til kommisjonen.

Kommisjonen har blitt kritisert for å vera ein ovanifrå-og-ned-prosess. Det er politikkjen og ideologien til den omstridde økonomien Hernando de Soto som er grunnlaget for kommisjonen, og de Soto er peika ut som ein av leiarane av kommisjonen. De Soto er ein sterk forsvarar av neoliberalisme og privatisering.

FIAN har arbeidd mykje saman med andre norske

og internasjonale organisasjoner for å påverka grunnlaget for og samansettinga av kommisjonen.

Ei viktig hending var konferansen "Mat, makt og rett" 12. oktober som retta fokus på internasjonale spørsmål knytt til mattrryggleik og svolt. Heile 300 personar deltok. FIAN skipa til eit seminar på konferansen om bruks- og eigedomsrett med tittelen *Formalisation of rights - for or against the poor?* Innleiarar var Rosario Garcia frå ESCR Asia (Filippinane) som innleidde om dei økonomiske, sosiale og kulturelle rettane for arbeidarar i uformell sektor. Selma Santos og Tiago Alves frå Movimento dos Trabalhadores Rurais Sem Terra (MST) innleidde om behovet for landbruksreform i Brasil, og Elin Enge frå Norsk Folkehjelp om prosessen for å etablera Høgnivåkommisjonen. Konferansen fekk god medieomtale.

Konferansen vart skipa til i samarbeid med Biologisk-dynamisk Forening, Handelskampanjen, IGNIS, Latin-Amerikagruppene, Natur og Ungdom, Noregs Bondelag, Noregs Bygdekvinnelag, Noregs Bygdeungdomslag, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Gardsost, OIKOS, Spire - Utviklingsfondets ungdomsgruppe og Utviklingsfondet.

FIAN ser det som positivt at det blir meir fokus på eigedomsrett, men er kritiske til det neoliberalistiske grunnlaget for kommisjonen.

Noreg bryt retten til mat

FIAN Noreg og Mellomkyrkjeleg Råd skrev i 2005 ein rapport om Noregs *utanomterritorielle menneskerettsplikter*. Rapporten rettar kritikk mot norsk utanrikspolitikk og konsekvensar for verdas fattige. Rapporten vart levert til FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar i april.

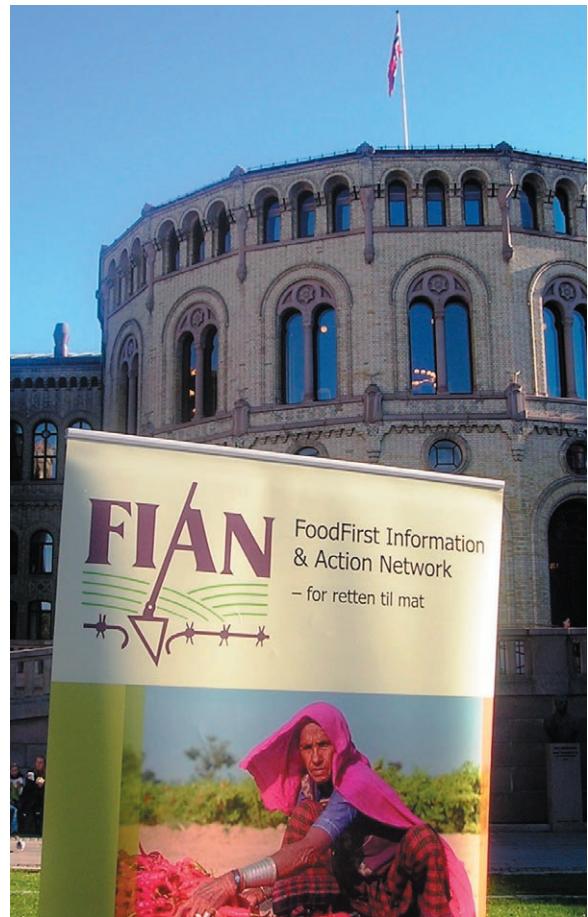
Cecilie Haare vart tilsett i 3 månader for å skriva rapporten. Lillian Eriksen, Veslemøy Ask, Thore Anton Bredeveien, Kristin Kjærret, Siri Damman og Trond Sæbø Skarpeteig var aktivt involvert i skriveprosessen med innspel og rettleiing.

I rapporten har FIAN peika ut døme på korleis Noreg deler ansvaret for brot på ØSK-rettar (økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar). FIAN rådde komiteen til alltid å vurdera dei utanomterritorielle pliktene for ein stat når komiteen analyserer rapportar frå statar, og også stilla statane spørsmål om slike plikter i retningslinene sine.

Når det gjeld Noreg, ber FIAN komiteen om å spørja Noreg etter

- (1) eigne vurderingar av konsekvensar av norsk politikk innan finans, bistand, handel og landbruk når det gjeld sårbare grupper sin tilgang til ressursar,
- (2) ei vurdering av utbytet av eigen bistandspolitikk, og effekten av eksportstøtteordningar og gjeldspolitikk, og
- (3) ei vurdering av Noreg si rolla i internasjonale organisasjoner og om moglege konflikter mellom norske menneskerettsplikter og politikken og tiltaka frå Verdas Handelsorgansiasjon, Pengefondet, Verdsbanken og andre mellomstatlege institusjonar som påverkar sårbare grupper i andre land.

Som ein følgje krev FIAN Noreg i rapporten til FN-komiteen at Oljefondet trekkjer seg ut av Aracruz Celulose. Aracruz Celulose i Brasil har lenge lagt i konflikt med indianarane i Espírito Santo. 17.mai 2005 mista indianarane tolmodet og okkuperte 11 009 hektar som opphavleg hørde til dei. Politiet har gått til brutale aksjoner mot indianarane, og på nyåret 2006 vart dei jaga frå jorda med hjelp frå politiet. FIAN har ikkje vunne fram med dette kravet mot Oljefondet.

FIAN ved Stortinget hausten 2005.

Internasjonal kampanje for landbruksreform

FIAN har samarbeidd i mange år med La Via Campesina om ein globale kampanje for landbruksreform.

Om lag 70% av verdas fattige bur på landsbygda. Mange av dei er jordlause bønder eller småbønder som ikkje har tilgang på tilstrekkeleg jord, vatn, såkorn, kredittordningar eller liknande. I fleire land lever småbønder som leiglendingar, der storparten av avlinga går til jordeigaren.

Å ikkje gjennomføre landbruksreform i land der ein stor del av folkesetnaden svelt samtidig som produktiv jord ligg brakk, er eit menneskerettsbrot. Det viser at staten ikkje brukar maksimalt av sine ressursar for å sikra retten til mat.

I 2005 har FIAN delteke aktivt i ForUMs temagruppe for mattrryggleik og landbruksreform. Her har landbruksreform kome gradvis høgare på dagsorden. Mellom anna vart behovet for tilgang til jord, vatn, såkorn, kunnskap med meir tatt opp på matgruppa sine to seminar for andre organisasjonar våren 2005.

FIAN har også delteke aktivt i ad hoc gruppa i ForUM som søker å påverka arbeidet til Høgnivåkommisjonen nemnt tidlegare. Her er tilgang til jord eit av dei viktigaste emna. FIAN har sendt rundt rapporten "Violation of Peasants' Human Rights" som tek for seg saker me samarbeider med La Via Campesina om. I tillegg er brevaksjonar fra landbrukskampanjen sendt ut på vår e-postliste. Denne kampanjen har førebels dessverre vore lite synleg i Noreg.

Internasjonal klagemekanisme

FIAN arbeider for at offer for brot på økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar skal ha tilgang til internasjonal rettstryggleik. I dag kan offer for tortur eller folk som har mista ytringsfridomen sin klaga til FN. Men om du blir tvangsflytta eller ikkje har tilgang til mat har du ikkje det same høvet til å klaga.

For å få til ein internasjonal klagemekanisme må det bli semje mellom verdas statar om ein tilleggsprotokoll til den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar (Optional Protocol to the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, OP-ICESCR). Dette protokollen vil få på plass ein klagemekanisme som gjev deg høve til å presentera saka di for FN.

FIAN si lobbygruppe har i samband med arbeidet med tilleggsprotokollen informert andre norske organisasjonar og hatt samtalar med UD. FIAN har delteke i NGO-forum for menneskerettar. FIAN har oppfordra norske styresmakter om å arbeida aktivt for å få på plass ein avtale. Noreg spelar dverre ei passiv rolle internasjonalt.

Mattrryggleik for pastoralistar

I sluttet av 2005 tok FIAN på seg eit 6-vekers oppdrag frå Tørrlandskoordineringsgruppa (TKG) i Noreg om å utgreia korleis pastoralistar sine rettar blir sikra i Forørkningskonvensjonen frå 1994. TKG ynskjer og å få greidd ut om kva for rettar pastoralistar har som tørrlandskonvensjonen må sjåast i lys av. Arbeidet byrja i desember 2005, og avslutta i januar 2006.

Veslemøy Ask vart tilsett til å skriva rapporten, og Kristin Kjærset og Siri Damman var aktivt involvert i skriveprosessen med innspel og rettleiing.

Tittelen på rapporten vart "*UNCCD and food security for pastoralists within a human rights context*". Rapporten presenterer tre innfallsvinklar til korleis ei rettsbasert tilnærming til TKGs arbeid kan vera nyttig; først ved å drøfta korleis retten til mat kan skapa auka mattrryggleik for pastoralistar. Deretter ved å drøfta styrke og veikskapar ved Forørkningskonvensjonen, og vise korleis ei rettsbasert tilnærming kan styrka UNCCD-systemet. Til slutt vart andre menneskerettsinstrument presentert for å forklare korleis desse kan nyttast til å styrke rettane til pastoralistar. Rapporten munna ut i konkrete tilrådingar til TKG om korleis dei kan ta i bruk ei rettsbasert tilnærming for å betra mattrryggleiken for pastoralistar.

Samarbeidet med TKG har vore positivt for FIAN. For det første har det gjeve oss kompetanse når det gjelder pastoralistar spesielt, og rettsbasert tilnærming generelt. Her har FIAN Noreg no eit høve til å bidra vidare i diskusjonar som går føre seg internasjonalt mellom FIAN og andre organisasjonar på korleis retten til mat kan vera nyttig for pastoralistar. For det andre har arbeidet med rapporten gjeve FIAN eit høve til å synleggjera kompetansen vår i norske bistandsmiljø då TKG-nettverket består av Utviklingsfondet, Kirkens Nødhjelp og Norsk Folkehjelp, Adra og Care.

VERKTØY FOR MENNESKERETTAR

Som internasjonal menneskerettsorganisasjon har FIAN ei rekke arbeidsverktøy for å fremja rettane til offer for menneskeretsbrot. Dei viktigaste er *internasjonalt press, informasjonsarbeid/menneskerettsopplæring og advocacy/påverknadsarbeid* på vegner av målgruppa.

Brevaksjonar

Brevaksjonane er ein av FIAN sine mest sentrale aksjonsformer. Innsatsen frå medlemene er avgjerande. Aksjonane er utarbeidd av FIAN sitt internasjonale sekretariat (FIAN IS).

I 2005 har FIAN IS sendt ut 26 brevkampanjar der ni var om landbruksreform. Det er sendt ut 45 brev frå *Human Rights Director* Rolf Künnemann i FIAN International. FIAN Noreg har sendt fire brevaksjonar til alle medlemene og 12 og 24 brevaksjonar til to utval medlemer som ynskjer å vera serleg aktive. I tillegg har me delt ut ei rekke brevaksjonar når me har stått på stands ved universitet og andre lærestader.

FIAN Internasjonalt har laga eit flygeblad på engelsk og spansk som viser saker som er heilt eller delvis løyste etter at dei vart tatt opp av FIAN. I tillegg lagar FIAN Internasjonalt eit nyhendebrev på engelsk og spansk som inneholder oppdatert informasjon om sume av sakene. Interesserte kan ta kontakt med oss for meir informasjon.

Lokalgrupper

Lokalgruppene i FIAN er sentrale i det internasjonale pressarbeidet. FIAN har hatt fem aktive lokalgrupper i 2005. Våre lokalgrupper jobbar med 6 saker der retten til mat er truga/broten i India og Brasil.

FIAN Terra

FIAN Terra held til i Oslo og starta opp i 2003. Kontaktperson for gruppa er Gunvald Steen. Medlemer i gruppa er Thore Anton Bredeveien og Stine Olsson. Gruppa følgjer to saker i India, ei i Kerala og ei i Uttar Pradesh. Begge sakene dreier seg om at retten til mat er truga som ein følge av manglande omfordeling av jord.

Den eine av desse sakene, som omfattar fem landsbyar i Uttar Pradesh, var i fokus i samband

med postkortaksjonen FIAN Noreg stod bak i 2005. Til saman vart det samla inn 1000 postkort med underskrifter som kravde implementering av jordreform i dei fem omtalte landsbyane. Desse postkorta vart leverte til styresmaktene i Uttar Pradesh under reisa dit i desember 2005. Ifølge FIAN Uttar Pradesh skal nokre familiar i ein av landsbyane ha fått tildelt jord i 2005. Skogsområde i nærlieken er også blitt tilgjengelege for beiting.

Den andre saka FIAN Terra følger i India er lokalisert i Kerala. Her har vanskar med å skaffa informantar og oppdatert informasjon gjort at arbeidet med saka har stoppa opp. Ei gruppe studentar frå Høgskulen i Oslo reiste til området i februar 2006 for å skrive oppgåve om saka. FIAN Terra har kontakt med gruppa og vonleg vil arbeidet deira føra til at saka kan takast opp att.

FIAN Blindern

FIAN Blindern held til i Oslo og starta opp i 2002. Kontaktperson er Eva Jacobsen. Medlemer i gruppa er Hans Petter Hetland, Kine Uran og Jostein Øde. Dei har tidlegare arbeidd mest med ei høgsterettssak i India, der Indias delstatar er stemna for brot på retten til mat. Her har gruppa hatt gode resultat i arbeidet for innføring og oppfølging av skulematordningar på alle statlege skuler, slik Høgsterett har konkludert.

FIAN Blindern arbeider no mest med ei sak der urfolk sin rett til å brødfø seg sjølv er broten. Saka gjeld Aracruz Cellulose i Brasil, som sidan oppstarten i Espírito Santo i 1972 har hindra indianerar i området i å brødfø seg sjølv. Frå 1979 har stammene Tupinikim og Guarani kjempa for å få jorda si tilbake – i tråd med grunnloven. 17. mai i 2005 okkuperte indianerane delar av Aracruz-plantasjen for å auka presset i saka.

Striden om landområda er handsama parallelt i ulike rettsorgan i Brasil. Indianerane har fått støtte i rettsapparatet som skal ivareta urfolks rettar og i det politiske systemet, men har ikkje fått støtte i det ordinære rettsapparatet.

Fredag 20. januar 2006 var det slutt på okkupasjonen. Politiet gjekk til åtak og kasta indianerane ut. Kronprins Haakons fetter, Haakon Lorentzen, sit i styret i Aracruz. Det norske oljefondet er ein av investorane i selskapet. Fleire brasilianske organisasjonar kravde i fjor sommar at oljefondet skulle trekka seg ut av Aracruz. Det same har

FIAN Noreg og Mellomkyrkjeleg Råd kravd i ein alternativrapport levert til FNs komitee som overvakar dei økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettane.

I samband med hendingane 20.januar sende FIANS internasjonale sekretariat ein hastekampanje til Brasils president og justisminister. I dette brevet vart det kravd mellom anna at brasilianske styresmakter må gripa inn og regulera landområda med fokus på urfolks rettar.

FIAN Blindern vil halda fram arbeidet for urfolks rettar, både gjennom ein dialog med Etisk råd og gjennom press på norske og brasilianske styresmakter.

FIAN Byråkrat

FIAN Byråkrat held til i Oslo og starta i 2004. Kontaktperson er Kristin Kjærret. Medlemer i gruppa er Siri Damman, Kristin Goa og Torgunn Næss. Gruppa jobbar med ein jordtvist i delstaten Uttaranchal.

I 1993 vart 154 dalitfamilier tvungne til å forlata jorda si. Ein mektig godseigar i nabølaget jaga familiene med bulldosere og væpna lokalt politi. Sidan då har ikkje familiene hatt tilgang til jorda si. Dei har klaga dette inn for indias rettssystem og har fått medhald i Högsterett. Likevel kan dei enno ikkje flytta tilbake fordi lokale styresmakter overser dei.

FIAN Byråkrat freistar å påverka både lokale og sentrale styresmakter slik at domen vert følgd opp. FIAN Byråkrat, saman med FIAN Uttar Pradesh, besøkte Uttaranchal både hausten 2004 og 2005. Dei har hatt møte med representantar for dalitfamiliene, sentrale styresmakter, lokale politikarar, pressa og andre friviljuge organisasjonar for å pressa fram ei løysing i saka. Under dei siste møta uttrykte fleire politikarar og organisjonar støtte til dalitfamiliene sine krav.

Jorda er no ekspropriert av staten, men enno ikkje gjeven tilbake til dei rettmessige eigarane. Området er i staden leigd ut til andre interesserte. Lokale styresmakter seier til FIAN at dei treng tid til å finna dalitfamiliene som eigde jorda. Samstundes freistar dei same styresmaktene lokalt å undergrava at landsbyen Ambedkar Nagar nokon gong har eksistert. Internasjonalt press har vore naudsynt for å nå fram og er framleis naudsynt.

FIAN Minsteløn

FIAN Minsteløn held til i Oslo og starta i 2004. Kontaktperson er Cecilie Haare. Medlemer er Veslemøy Ask og Nima Rao. Gruppa har arbeidd for å innføra minsteløn til kvinnelege Chikan Kari arbeidarar i Lucknow, Uttar Pradesh. Kvinnene, som er underbetalte, lever av eit handarbeid som går ut på å brodera mønster på klede.

Stoda for desse arbeidarane er skildra i ein rapport frå feltarbeid i 2004 skrive av Cecilie Haare, og i ein artikkel i FIAN-magasinet *Sulten på rettferdighet*. Rapporten med følgjebrev vart sendt frå FIAN Minsteløn til arbeidsministeren, arbeidsdepartementet og ein minister i Uttar Pradesh.

Gruppa deltok på lokalgruppessamling i september og møtte Sanjay Raj frå FIAN UP. Gruppa har utarbeidd eit flygeblad til utdeling i Uttar Pradesh og Noreg den 8. mars 2006. Indiske styresmakter, styresmakter i Uttar Pradesh og den Indiske ambassaden i Noreg skal også få flygebladet.

I oktober sende gruppa brev til arbeidsministeren i UP og til leiaren i *The National Commission for women* der dei oppmoda om å innføra eit stykkprissystem for å sikra at kvinnene får minsteløn. I tillegg oppmoda dei om å tilsetja ein kvinneleg arbeidsinspektør. Dette er også innhaldet i flygebladet, som i tillegg presenterer ideen om å skipa ein *National Commission for uorganisert* sektor.

FIAN Manna

FIAN Manna held til i Oslo og starta i 2004. Kontaktperson er Winfried Deijmann. Medlemer i gruppa er Karin Aanes og Lovise Krogstad.

Gruppa jobbar med ofre for jorderosjon i Bahraich i delstaten Uttar Pradesh i India. FIAN Noreg besøkte Bahraich i 2003 og 2004, og dette er ein av sakene vi har hatt størst gjennombrot i. Saka er skildra i Fact Finding Mission-rapportane (FFM) i 2003 og 2004. I Bahraich har mange familiar no fått rasjoneringskort slik at dei kan kjøpa basismat til subsidiert pris. Det første kravet er derfor innfridd. Saka er etter dette utvida tematisk i ein av landsbyane slik at kravet no er ei langsiglig løysing slik at familiene kan brødfø seg sjølv. FIAN Manna jobbar no for at dei også skal få tilgang til ny jord etter at jorda deira er erodert bort.

Internasjonalt påverknadsarbeid

FIAN har arbeidd aktivt mot ulike delar av FN-systemet i arbeidsåret, særleg mot FAO og menneskerettssommiteen.

Food and Agricultural Organisation

Etter at FAO sitt råd i 2004 vedtok dei friviljuge retningslinene for innføringa av retten til mat, har FIAN aktivt følgd opp for å få statar til å ta i bruk retningslinene (Voluntary Guidelines – VG).

Viktigast i 2005 var konferansen *Policies against Hunger, Implementing the VG* som tyske styresmakter inviterte til i Berlin 14.-16. juni. Veslemøy Ask og Kristin Kjærseth deltok på konferansen og på eit samrådingsmøte mellom organisasjonar i forkant av det offisielle møtet. Tema for samrådingsmøtet var korleis ein kan bruka dei friviljuge retningslinene. Kjærseth deltok også på den offisielle konferansen, der ho var rapportør for arbeidsgruppa om tryggleikssnett. Det kjem snart ut ei bok frå konferansen. Ingen frå norske styresmakter var til stades.

Reform av FAO var det mest sentrale på agendaen under FAOs konferanse 19. – 27. november 2005. Kompromisset frå møtet inneber at FAO frå 2006 vil byrja ein reformprosess med tett oppfølging frå FAO-Rådet. I den norske delegasjonen var det representantar frå Utanriksdepartementet, Mat- og landbruksdepartementet, Helsedepartementet og Forum for Utvikling og Miljø. Kristin Kjærseth frå FIAN delte delegasjonsplass med Aksel Nærstad frå Utviklingsfondet.

FAO vedtok å ha ein internasjonal konferanse i Brasil 7. til 10. mars 2006 om behovet for landbruksreform og landsbygdutvikling. FIAN Noreg vil følgje opp dette i samarbeid med IPC.

Menneskerettssommiteen

Som nemnt tidlegare skreiv FIAN Noreg og Mellomkyrkjeleg Råd i 2005 ein rapport om *Noregs utanomterritorielle menneskerettsplikter*. Rapporten rettar kritikk mot norsk utanrikspolitikk og konsekvensar for verdas fattige. Rapporten vart presentert for og levert til FNs komité for økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar i april.

Cecilie Haare frå FIAN presenterte hovudkonklusjonane for komiteen og hadde også møte med den norske delegasjonen, samtalar med komitémedlemer og med FIAN-representantar.

Informasjonsarbeid

Magasinet

Redaksjonskomiteen for magasinet i 2005 var Vibeke Almaas, Klaus Stafto, Margot Igland Skarpeteig og Kristin Kjærseth, og bladet vart prenta i juni i eit opplag på 1000.

Magasinet inneholdt artiklar om sentrale tema i FIAN sitt arbeid, mellom anna om Coca-Cola, minsteløn, jordreform og patentar.

Vevsidene

Nettstaden fian.no vart lagt ut slik ho ser ut no etter ein større duggnadsinnsats i 2004. I 2005 er sidene oppdaterte og oppgraderte av Vibeke Almaas, Klaus Stafto og Kristin Kjærseth, og inneholder både nyhende og bakgrunnsstoff for alle som er interesserte i emna FIAN arbeider med. I 2005 er fleire brevaksjonar omsett til norsk og lagt ut på sida. Nettstaden har også fått oversikten "I mediebildet".

Skuleringsarbeid

I den grad det har vore mogleg har FIAN i etterkant av styremøta i 2005 hatt *opne studiemøte*. På møta har me hatt innleiingar og drøfta rasjonale for å satse på retten til mat, utanomterritorielle plikter, Høgnivåkommisjonen for styrking av bruks- og eigedomsrettar for fattige, og menneskerettsbrot i India.

3.- 4. september hadde me eit *arbeidseminar for lokalgrupper* i fleire land som arbeider med saker i India. Sanjay K. Rai frå FIAN Uttar Pradesh og Ashwini Mankame frå FIAN Internasjonalt deltok som ressurspersonar i tillegg til Trond Sæbø Skarpeteig, Kristin Kjærseth og Astrid Solgaard. Me fekk besøk frå to representantar frå ulike lokalgrupper i Tyskland. På seminaret fekk me oppdatert informasjon om sakene me jobbar med i India, knytt gode kontaktar og informasjon frå det internasjonale sekretariatet. Me vart også inspirerte av kunstnaren Astrid Solgaard, som rettleia oss i å tenkja på visuelle måtar å syna fram bodskapen vår på.

Politisk kunst mot svolt

Med ein verden full av linser gjev oslokunstnar Astrid Solgaard sitt bidrag for utrydding av svolt og for ein meir rettferdig fordeling av jord, skreiv Dagsavisen etter Verdas matdag 16. oktober. Då hadde FIAN stand saman med Solgaard framfor Stortinget. I 2004 måla Astrid Solgaard eit måleri av ein filippinsk småbonde, Tejino Junior, på 3 x 6 meter

til bruk ved stands. Tejino Junior er truga på livet etter å ha søkt om å vera med på jordreformprogrammet på Filippinene. Oppå måleriet lagar ho eit augneblinkskunstverk, der linser, bønner og ris (basiskost) blir til eit verdskart. Saman med måleriet ligg eit dikt som fortel småbondens historie.

Saman med andre aktivistar frå FIAN har Solgaard reist over heile landet med måleriet i 2005. Måleriet vekkjer assosiasjonar til globale fordelingsspørsmål på ein open og inkluderande måte.

Stands og seminar

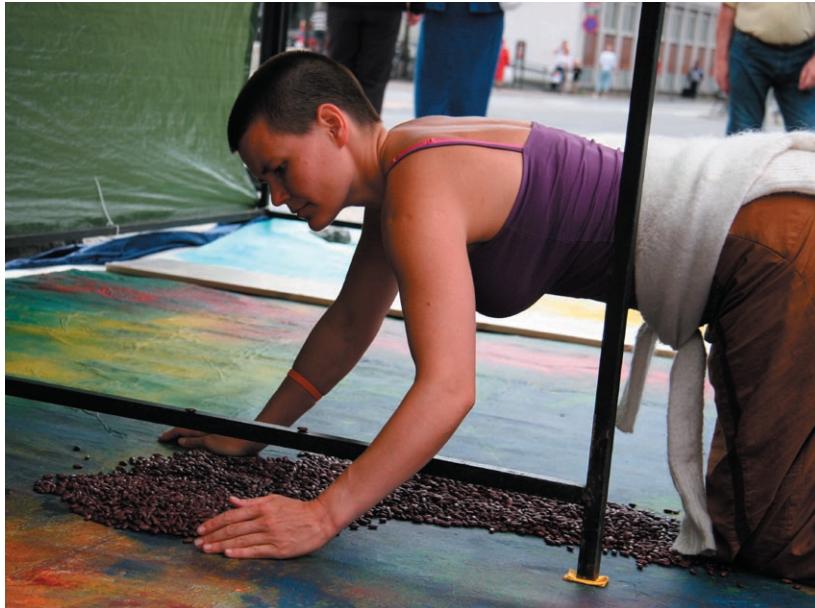
Astrid Solgaard har hatt med seg mange friviljuge på stands ved Universiteta i Oslo, Ås, Bergen, Trondheim og Tromsø. Kristin Kjærret har organisert og også delteke aktivt på mange av desse markeringane. Me har også stått framfor Stortinget, vore i Drammen, i Stavern, i Risør, i Arendal og i Kristiansand med måleriet og brevkampen.

Vinterturneen til høgskular er gjort om til ein skuleturne som blir gjennomført vinteren 2005/6.

I samband med universitetsbesøka har me skipa til seminar om retten til mat. Det vart gjort på Ås og i Bergen. På Ås deltok Kristin Kjærret i eit panelordskifte om landbruksreform arrangert av Halvors Verden den 26. april. Om lag 20 personar var tilstades. I samband med stands og seminar stod det ein artikkkel om FIAN i Universitetsmagasinet Tuntreet.

I Bergen held FIAN seminar på Raftohuset 6. september om retten til mat i India, arrangert av Himanshu Ardaawatia. Sanjay K. Rai frå FIAN Uttar Pradesh innleidde om emnet og me viste filmen *Mor Ganga hører du vår gråt*. Om lag 10 personar var til stades. I etterkant av seminaret stod det ein artikkkel av Marte Ingul om retten til mat i India i universitetsmagasinet *Samviten*.

På grunn av sjukdom var det diverre ikkje mogleg å gjennomføra seminar ved dei andre universiteta.

Astrid Solgård førebur stand i Arendal.

Besøk på folkehøgskuler

Me valde i 2005 å redusera omfanget av folkehøgskulebesøk i høve til tidlegare år. Me har vitja dei skulene som viser stor interesse og engasjement for arbeidet vårt. Karin Aanes har helde føredrag om retten til mat og vist filmane *Mother Ganga do you hear us cry* og Latin-Amerika Gruppenes film om MST (rørsla for jordlause i Brasil) på Åsane og Ringerike folkehøgskular.

Astrid Solgaard, Elvira Kowohl og Emilie Jay var ein dag ved Sund folkehøgskule og snakka med elevar og lærarar om retten til mat.

Filmen om rørsla for dei jordlause i Brasil vart vist.

Verdas Matdag 16. oktober

FIAN markerer Verdas matdag over heile verda i dagane rundt 16. oktober. FIAN Noreg samla inn underskrifter til støtte for indarar som ikkje har høve til å brødfø seg sjølv.

Me var godt synlege framfor Stortinget med måleriet vårt og åtte aktivistar (fordelt på to økter) som fortalte om FIAN og oppmoda folk til å engasjera seg gjennom å delta på underskrifts-aksjonar.

Media

Me har hatt artiklar om ulike delar av FIAN sitt arbeid i Dagsavisen 16/10, Samviten 6/10, Tuntreet i april, Internasjonalt bilag frå Bonde- og Småbrukarlaget i desember og NBKL-nytt (medlemsblad for Norsk Bygdekvinnelag). Kristin Kjærret vart intervjua om retten til mat på Gimlekollen lokalradio i Kristiansand, med lyttarar i både Agder-fylka.

I Uttar Pradesh vart konferansen på Verdas menneskerettsdag dekka av ni aviser i delstaten og 3 fjernsynskanalar.

Omtale av arbeidet vårt i media er viktig for å kunna stilla styresmakter til ansvar. Oppslag i Noreg blir brukt av våre kollegaer i India for å syna fram at sakene får brei omtale internasjonalt.

omsetting av brevaksjonar til norsk.

Sommaren 2005 held Stine Olsson oversikt på kontoret og gjorde ein stor innsats i å få lokale aviser og radiokanalar til å dekkja FIAN sine aktivitetar i ei rekke sørlandsbyar.

Hausten 2005 har me hatt god hjelp av Elvira Kowohl, Emilie Jay og Bhagwant Singh på kontoret. Elvira har jobba med fiskerispørsmål i Sør-Afrika, Emilie har jobba med landbruksreform og korleis dette er viktig for Høgnivåkommisjonen og Bhagwant har jobba med brevaksjonar. Alle tre har i tillegg delteke aktivt på stands og samla inn mange underskrifter.

Samarbeid i nettverk

FIAN har vore aktivt med i Forum for Utvikling og Miljø i temagruppa om mattriggleik og landbruksreform (www.forumfor.no).

FIAN har delteke i NGO-forum for menneskerettar. Saman med fleire andre menneskerettsorganisasjonar oppfordra FIAN norske styresmakter til å jobba aktivt for å fremja ein internasjonal klagemekanisme for brot på økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar

Seminar og konferansar

ForUM si temagruppa om mattriggleik og landbruksreform skipa til tre seminar våren 2005:

17. mars: *Landbruksreform og kampen mot sult og fattigdom*. Foredrag ved Therese Vangstad. FIAN deltok aktivt i debatten etter föredraget.

10. mai: *Hva er god bistand for landbruk og landsbygdutvikling i kampen mot sult og fattigdom?* FIAN deltok i førebuingane av møtet og med innspel i debatten.

2. juni: *Hvordan bekjempe sult?* Trond Sæbø Skarpeteig held innleiing på vegner av FIAN. Elles i panelet sat Therese Vangstad frå Utviklingsfondet og Ragnar Øygard frå Noragric.

Andre seminar og oknferansar var:

7. september arrangerte FIAN seminaret Retten til mat på Raftohuset i Bergen. Sjå omtale over.

2. oktober. Konferansen *Mat, makt og rett*. Sjå omtale anna stad.

11. oktober. Medlemsmøte på kontoret til FIAN. Rosario Garcia frå ESCR-Net på Filippinane innleidde om dei økonomiske, sosiale og kulturelle rettane for arbeidarar i uformell sektor.

10. desember – på Menneskerettsdagen – skipa FIAN UP til ein Rett til Mat-konferanse i Lucknow (India) saman med FIAN Noreg. Sjå omtale anna stad i årsmeldinga.

FIAN Filmklubb

FIAN Filmklubb viste sin første film heime hjå Klaus Stafto. Me såg første del av den kanadiske dokumentaren *The Corporation*, som ser kritisk på dei store internasjonale selskapa si rolle i verda.

Saman med ForUM viste me 9. november dokumentaren *The Future of Food* for FIAN-aktivistar og andre friviljuge organisasjonar.

Friviljuge på kontoret

Våren 2005 gjorde Marina Lujan ein stor jobb på kontoret med å skanna eit stort utval fotografi og laga eit arkiv for oss. Lovise Krogstad var innom kontoret og hjelpte oss med førefallande kontorarbeid og

ØKONOMISKE NØKKELTAL

Inntekter

NORAD	865'
PROSJEKT	119'
GÅVER OG MEDLEMPENGAR	102'
DIVERSE	7'
SUM	1 093'

Utgifter

FIAN UP	550'
NORAD-PROSJEKT UP	220'
INFORMASJONSARBEID	170'
UTGREIING	88'
INTERNASJONALT PRESS	65'
SUM	1 093'

FIAN i aktivitet på stortingsplassen, oktober 2005.

KVA ER FIAN?

FIAN er den internasjonale menneskerettsorganisasjonen som arbeider for retten til mat, eller "retten til å brødfø seg sjølv". FIAN har konsultativ status i Sameinte Nasjonar (SN/FN).

FIAN engasjerer seg der retten til mat vert broten gjennom å dokumentera og følgja opp med internasjonalt press på ansvarlege styresmakter. Det kan til dømes vera når folk vert urettmessig tvangsflytta frå jorda dei lever av, når folk vert nekta tilgang til fiskebankar eller andre ressursar, eller når dei vert betalt mindre enn minsteløn. FIAN driv også opplæring og øving i menneskerettar. Ved å gjera dette, er FIAN med på å styrka dei nasjonale og internasjonale mekanismane som skal verna om retten til å kunna brødfø seg sjølv. Målet vårt er at retten til mat skal bli fullt ut realisert.

Organisasjonen

FIAN vart skipa i 1986 av menneskerettsaktivistar som meinte at det var viktig å arbeida for innføringa og gjennomføringa av retten til mat som ein menneskerett. Denne menneskeretten er slått fast i Menneskerettserklæringa, og i den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle (ØSK) rettar frå 1966, som er ein avtale som er ratifisert av 152 land. At land ratifiserer betyr at dei aksepterer å være bundne av konvensjonen, og å rapportera regelmessig om framdrift til Kommitteen for ØSK-rettar.

FIAN er ein medlemsorganisasjon med medlemer i om lag 60 land og lokale avdelingar i om lag 20 land i tre verdsdelar. Det internasjonale sekretariatet ligg i Heidelberg i Tyskland.

Målsetnader

FIAN sitt første mål er å få innført retten til mat på nasjonalt nivå i ulike land. Ved å engasjera oss i konkrete saker får offera for menneskerettsbrot oppreising, og styresmaktene i dei ulike landa vert haldne ansvarlege for plikten deira til å respektera, verna og gjennomføra retten til mat.

FIAN sitt andre mål er å få bygd opp prosessar på internasjonalt nivå som kan betra innføringa av retten til mat i dei einskilde statane. Saman med andre organisasjonar deltek FIAN i skapinga av ein menneskerettskultur der sosiale, økonomiske og kulturelle rettar blir likestilte med politiske og sivile rettar.

Strategi

FIAN dokumenterer og offentleggjer overgrep mot retten til å kunna brødfø seg sjølv, og arbeider for å få slutt på slike brot gjennom kampanjar, påverknadsarbeid, internasjonale intervensionar og skulering i menneskerettar.

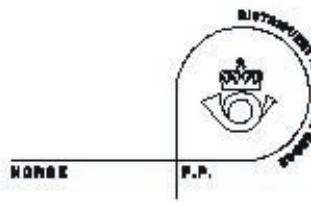
FIAN (FoodFirst Information and Action Network) er ein sjølvstendig, internasjonal menneskeretts organisasjon som arbeider for å opplysa om og sikra einskildindividet sin rett til mat. FIAN er sett saman av eit internasjonalt sekretariat og nasjonale avdelingar, til dømes FIAN Noreg med eigne lokale grupper.

FoodFirst: Fremjer retten til mat som ein grunnleggjande menneskerett. Retten til mat er nedfelt i FN sin internasjonale konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle menneskerettar.

Information: Informerer om at det å kunna brødfø seg sjølv er ein menneskerett.

Action: Stør opp om kampar mot brot på matrettar.

Network: Er eit nettverk av medlemer, seksjonar og lokalgruppe i meir enn 60 land som arbeider for retten til å brødfø seg sjølv.

FIANs SUKSESS AVHENGER AV DIN DELTAGELSE!

Etter mer enn 30 års kamp kan 15 000 urfolk i Raposa Serra do Sol endelig feire at de har fått rett til 2 mill. hektar jord i i delstaten Roraima i Brasil. FIAN har i lang tid støttet urfolkets kamp, blant annet ved å organisere flere internasjonale kampanjer.

Urfokenes krav om at deres menneskerettigheter må respekteres er endelig blitt hørt. Deres standhaftighet sammen med internasjonalt press har påvirket President Lula til å signere et reguleringsdokument som anerkjenner dem som de rettmessige eierne av jorda. Medlemmer i FIAN Norge har bidratt gjennom brevaksjoner og mottatt svar fra guvernøren i delstaten.

FIAN-medlemskap koster 200 kr pr. år.

- Jeg ønsker å bli medlem i FIAN Norge og skrive brev.
- Jeg ønsker å bli støttemedlem i FIAN Norge.
- Jeg ønsker mer informasjon om FIAN.

Porto

Navn _____

FIAN Norge
Grensen 9A
0159 Oslo

Adresse _____

www.fian.no

E-post _____